

lás ideje alatt pandurok is voltak a faluban, de elrejtözve, mocczanni sem mertek, s csak később indultak nyomozásukra. Már ekkor Zalavárot is tudták a történetek, s innét hasonlóképen elindult egy pandur-csapat. Amint az uton szemben találkoznak, mindegyik a keresett rablóknak vélte a másikat, s egymásra kezdtek lövöldözni, míg a tévedés kiderült.

** (Rabló-gyilkosság.) A „M. S.”-nak írják, hogy a M.-Szigetről Sugatagra vezető uton e hó 8-an borzasztó gyilkosságot követtek el. Egy munkás ember, midőn sóvizért hajtott volna, kocsijára egy csavargó fölkerelkedett, s a jószívű kocsiát megölte. Miután mindenből kivetkőztette, holttestét az ut mellettli patakba veté, ez azonban egy fűzfa-galyaiban fennakadt s így reálalták. A gyilkos a közeli kocsnába tért, s midőn itt a meggyilkolt ruhával akart fizetni, büntette nyomára akadtak s a hatóságok átszolgáltatták.

** (Gyilkos gyermek.) Urkuton a Bakonyban egy 14 éves fiút, 10 éves unokaöccsével, a szülők fiúvet szedni küldték ki a mezőre. Itt azonban a fiúk összeveszték, s az idősebb, a kisebbiket, haragjában a sarlóval megölte. Haza menet a vérfoltokat ruháján besározta, de a szülők észrevették a vért s rozsat gyanítva, amint a mezőre kimentek, a kisebb fiút halva találták. Ez alatt azonban a fiatal gyilkos nyom nélkül eltűnt.

** (Haláltételt.) A kecskeméti rögtönbírósg Sebők, igazi nevén Sebestyén János rablót kötélt általi halálra ítélte, s ez ítéletet rajta e hó 11-én délután végre is hajtották.

Nemzeti színház.

Péntek, jul. 17. „Az ördög naplója.” Vaudeville 3 felv. Irta Arago és Vermon, ford. Egressy. Szombat, jul. 18. „Avaljáró.” Opera 3 felv. Bellinótól. Stéger vendégszínház.

Vasárnap, jul. 19. „A haramiák.” Szomorujáték 5 felv. Irta Schiller.

Hétfő, jul. 20. „Rózsa és Rózsika.” Vigjáték 4 felv. Irta Birchpfeifer Sarolta, ford. Fánási L.

Kedd, jul. 21. „A Troubadour.” Opera 3 felv. Verdítől. Stéger föllepte.

Szerda, jul. 22. „Egy kis szivesség” és „Az első beteg.” Francia vigjáték 1 felv.

Csütörtök, jul. 23. Wagner Richard hangversenye 2 szakaszban. A „jövő zenéjének” nagy mestere ritka művelzetben részletetök egész sorozata mind az ő műveiből volt összeállva, s e szép

részletek azon ohajtást keltették önnünk, vajha nagyszerű darabjaival, melyekkel színpadunkon még eddig nem találkoztunk, egészben is megismerkedni alkalmunk lehetne.

Budai népszínház.

Jul. 17. „A falusi lakadalom.” Népszínmű 3 felv. Irta Jakab István.

Jul. 18. „III. Richard király.” Tragoedia 5 felv. Irta Shakespeare. Hosszu távollét után Molnár ez estén lépett újra fel, a közönség üdvözlő tapsai között. Richardjában találtunk néhány sikerült jelenetet, az egész előadás azonban kevésbé volt kielégítő; a mellék szerepek hiányosan voltak betöltve. A kisebb erőt csupán nagyobb szorgalom pótolhatná némileg. Véleményünk szerint egy Shakespearei darab színrehozatala megérdemelne annyi előkészületet, mint legalább is Dunánan.

Jul. 19. „Tíz leány és egy férj sem.” Vigoperette 1 felv. Zenéjét írta Souppé.

Jul. 20. „Egy zsidó család.” Színmű 4 szakaszban, írta Miron.

Jul. 21. „Tíz leány és egy férj sem.” Vigoperette 1 felv. Előtte: „A dayka.”

Jul. 22. „Lavater.” Színjáték 2 felv. Dumanoir után Csepreghy.

Jul. 23. „Dunanan apó és fia utazása.”

Szerkesztői mondanivaló.

6668. Várgede. K. R. Semmi hiba nem történt; mi tartozunk köszonettel. Bár mielőbb elkészülhetne a kép. 6669. Bees. D. I. A lapot a kijelölt cím alatt elküldtük. Bégen megteszük, ha tudjuk a dolgok állását. Az egyik cikk a közlelbi számban.

6670. Vizakna. Vettük a derék öreg ur arczképét, s szívesen nyitunk az ismerettségnek tért lapjainkban. Azon véleményben vagyunk, hogy nagyon megérdemli, s hogy olvasóink is szívesen veendik az ily közleményeket.

6671. Z.-Egerszeg. H. J. Közlelbi szívesen vesszük.

6672. Akna-Sugatag. S. A. A keresett ur ugyan nincs szerkesztő hivatalunkban, azonban a levelet kézbesítettük.

6673. Lippa. Dr. Sz. Vettük s az ismétli találkozásnak igen örvendünk.

6674. Kaposvár. Laptartó. A kisorsolási jegyzék ez egyszer tévedésből maradt ki; de a mulasztás már ki van pótolva.

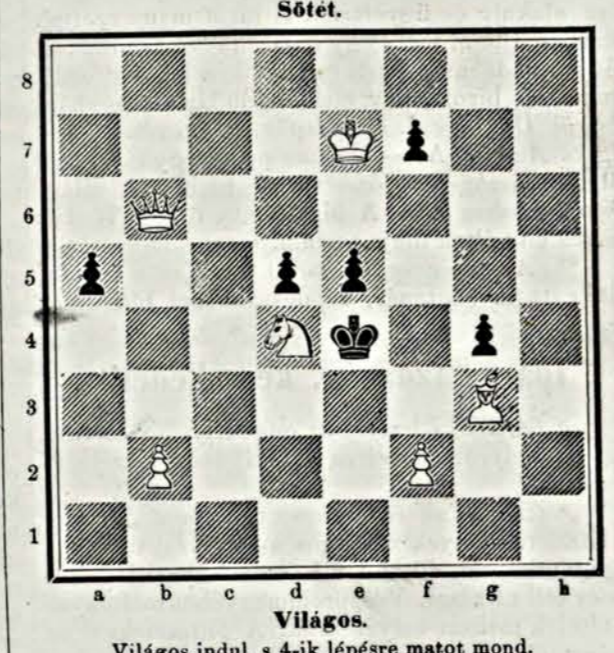
6675. N.-Enyed. Sz. K. Jövő hónapban megindítjuk. A képek lassan készülnek; ez az oka, hogy eddig késtünk. Csak kérjük a még hátralevő részt. Báthory Zs. egykoru arczképét szívesen vesszük.

6676. Debreczen. P. N. S. A könyvet még nem kaptuk. Várjuk — és figyelemmel fogjuk olvasni. Örvendünk, hogy e téren találkozunk önnel.

6677. A mig... Bojtár vagyok stb. Könnyű zenegedezés, de nem költői nyelv s nem költészet. 6678. Ig16. P. L. Közbejött akadályok miatt a várt válasz és küldemény csak a jövő hó elején indulhat el innen. A mi azonban nem baj.

SAKKJÁTÉK.

187.sz.f. — Willmers Rudolftól (Bécsben).

A 182-dik számú feladvány megfejtése. (Szerző megfejtése szerint.)

Világos. 1. Ve5-e7... Kd3-d4 2. e4-e5... Kd4-d5; 3. Ve7-d6 mat. (E feladvány Hd5-c7 első lépéssel is megfejtethető; de ezen egy Világos gyalognak a 7-re állításával könnyen segíthetni.)

Helyesen fejtettek meg. Veszprémben: Fülöp József. — Nagy-Kikindán: Wolsinger Izidor. — Rima-Szombaton: Róth Kálmán. — Debreczenben: Zagya Imre. — Vácson: Nieczyk Pál. — Tályán: Nagy Lajos. — Felső-Pencsen: Endrődy Géza. — Pesten: Csalló György. — Bojmakon: Weisz Fülöp. — Kan-Sz.-Miklóson: Bankos Károly. — Egerben: Tilkovszky F. — Szili-Sárkányon: Högyészai Pál.

Rövid értesítés. B.-Füred: F. J. A szives meghívásért köszonnetünket küldjük viszonzásul, annak elfogadását talán más időkre tartva fenn. A megfejtést illetőleg az igaz uton van ön; a képzelt ellenhuzás az egyik fő, s talán a legjobb változat.

TARTALOM.

Beély Fiedl (arczkép). Chernel Kálmán. — Nyárban. Csizi János. — A csonka kar (vége). Bocskay Papp L. — Utazás az északi Jeges-tengeren (képpel). — A tengeri fürdés és halászat. Dr. Oroszhegyi Józsa. — Egykeleg. — Tárház: Egyház és iskola. — Ipar, gazdaság, kereskedelem. — Készintezetek, egyletek. — Balesetek, elemi csapások. — Mi újság? — Nemzeti színházi napló. — Budai népszínház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár. Felelős szerkesztő Pákh Albert. (Lak. magyar-utca 1. sz.)

Előfizetési föltételek 1863-ik évre:

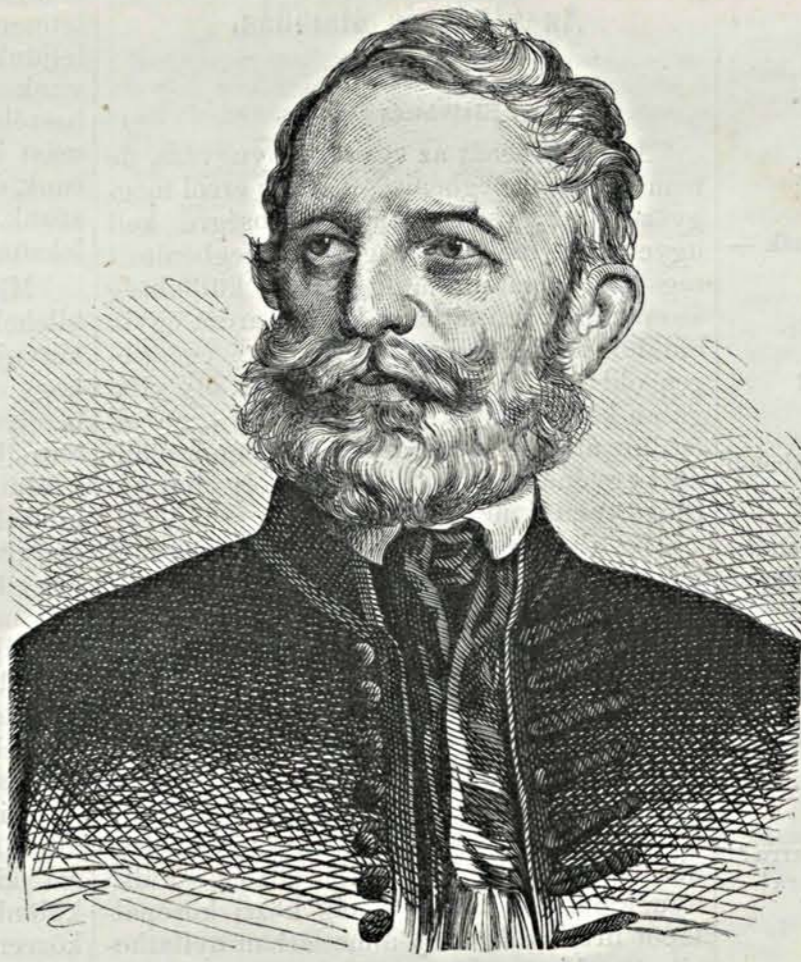
a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt, postán küldve vagy Buda-Pesten házhoz hordva: Egész évre (január—december) 10 ft. Fél évre (július—december) 5 ft. Csúpan Vasárnapi Ujság: Egész évre (január—december) 6 ft. Fél évre (július—december) 3 ft. Csúpan Politikai Ujdonságok: Egész évre (január—december) 6 ft. Fél évre (július—december) 3 ft.

Hrabovszky János.

(1799—1863.)

Lapunk mult számában a kath. egyház egy érdemduz tagjának ismertettük életét s panaszoltuk el halálát: most a prot. egyház egy hű fiának képe van előttünk, ki, míg élt, a vallási érdekeknek szentelte idejének legjobb részét, s midőn meghalt, a veszteség fájdalmas érzetét hagyta hátra hitsorsosainak táborában.

Hrabovai Hrabovszky János — a kiről szólni akarunk — egyike volt a legjelesebb ügyvédeknek hazánk dunántúli részében, de nem ezen tulajdonsága, hanem e téren felmutatott sikerdus munkássága tette nevét a későbbi idők emlékeztetőre méltóvá, hanem a prot. egyház közügyeiben tanusított lankadatlan buzgalma, s azon cat i szigorúsága, és egyszerűségű magán jellem, melyet életében annyival inkább tiszteltek nagyszámú ismerősei, minél ritkább napjainkban a hajthatatlan, következetes, erős akarat; s minél gyakrabban találkozunk az életben erély hiányával, könnyű alkalmazkodással új és idegen viszonyokhoz, s nem ritkán valódi lelki fásultsággal is, melyre nem ritkán a „mivelttség” bélyegét látjuk reá sütve.

HRABOVSKY JÁNOS.

Elmondjuk röviden a derék honpolgár életének főbb adatait, s meg hozzuk tiszteletünk adóját az elhunyt érdemeinek. Hrabovszky János a vasmegeyi szép Kemenesalján született 1799 aug. 21-kén Kis-Somlyón, hol atya (György) nagy mivelttségű lelkész, később esperes volt. Iskolai pályáját, a szülői karok ótalma alól kiszabadulván, a soproni ev. lyceumban s a győri kath. jogakademián végezte. Miután Győrött a jogászi szigorlaton diadallal keresztül vergődött, az akkori szokás szerint, először is vidéki ügyvédnél keresett alkalmazást, s Ozorára, herczeg Eszterházy uradalmi ügyészhé ment joggyakorlatra, hol nemcsak szorosan jogi, hanem egyéb uradalmi és gazdasági ügyek is bizattak reá. Gyakorlatának teljes bevégezése után, ügy-

védi oklevelének birtokában egy pár év mulva Kőszegre, a dunántúli kerületi tábla székhelyére ment, hol állandóan megtelepedett. Idő folytán a legkeresettebb s legtiszteltebb ügyvédek egyikévé lön az egész dunántúli vidéken. Bizonyosságul a Bathány, Cziráky, Zichy, Viczay, Elcz, Somogyi, s más grófi házakat, a Szentgyörgyi Horváth, s

tárgya. A községi község első polgárát tisztelte benne, s hálásan emlékezik egykori tiszteletbeli tanácsnokára s valódi jóltevőjére. Itt Hrabovszky a legnépszerűbb ember volt; az értelmiség kereste társaságát, barátságát, pártfogását; a szegényeket felkereste ő maga kunyhóikban, s gyermekeiket gyakran látta el iskolapénzzel, könyvekkel, ruházattal, vagy a hol ezt nem tehetette, más tehetősöket serkentett a szükölködök gyámolítására.

Azonban sokoldalú munkásságának tetőpontját képezi az, a mit egyháza irányában tett. Hogy mily hű öre volt Hrabovszky J. a prot. autonomiának a válságos időkben, mily fáradhatlan ügyvivője a prot. érdekeknek, s mily lelkes pártfogója a prot. egyházak, iskolák és jótékony intézeteknek, az a dunántúli evang. egyházkerület minden tagjának még friss emlékezetében van. A vasmegeyi esperességnek 20, a községi egyházközösségnek 10 éven át volt felügyelője; a superintendentiális gyűlésekben, hol nem egyszer az elnökséget is lelkesen vitte, tudományával, erélyével és tapintatával csaknem kipótolhatlan helyet foglalt el, sőt a hazai evang. egyetemes gyűlés is sinyleni fogja kimúltát, mert oda is gyakran ki volt küldve, hol a dunántúli 150 gyülekezetet mindenkor méltóan képviselte. — Áldozatkészsége az egyházi téren kifogyhatatlan volt. Kitént ez különösen a soproni főiskola átalakítása s ottani tanító-képezde felállítására s a tápda fenntartása ügyében. Nemcsak a hazai egyházi gyűléseket látogatta meg rendszeren és mindig a maga költségén, hanem 1858-ban Lipsébe, a Gusztáv Adolf-egylet központi gyűlésére is utazott, s azóta ez egylet itteni meghonosítása ügyében fáradhatlanul működött, gyűjtött, áldozott. Végre a községi papok és tanítók özvegyei s árvái segélyezésére fordítandó gyám-alapot kezdé megalapítani, mely az ő adakozásával indult meg, s

HETI NAPTÁR.

Table with columns for months (Hó-és hetinap), Catholic and Protestant calendars (Katholikus és Protestáns naptár), Greek-Roman calendar (Görög-romsz naptár), and Hebrew calendar (Izraeliták naptára). It lists dates for July and August, including names like Anna, Gunda, Beatrix, and various feast days.

Teljes számú példányokkal még folyvást szolgálhatunk.

Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok előfizetési föltételei.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt postán küldve, vagy Buda-Pesten házhoz hordva: Félévre (július—december) 5 forint. Negyedévre (július—augusztus—sept.) 2 ft. 50 kr. Csúpan Vasárnapi Ujság: Félévre (július—december) 3 forint. Csúpan Politikai Ujdonságok: Félévre (július—december) 3 forint. Tíz előfizetett példányra gyűjtőinknek egy tisztelet-példánnyal szolgálunk. — A pénzes levelek bérmentes küldése kéretik.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala (Pesten, egyetem-utca 4-ik szám.)

városi hadszertárban minden sérüléstől menten maradt, — míg a körüllevő falazat a legnagyobb pusztításban részesült.

22-ben a lövegcsövek öntetnek, 27-ben furatnak; 31-ben huzagokkal láttatván el. 27-ben a vasöntődékből beszállított csúcslövedékek ön = ólom-paláttal láttatnak el.

A 31-ik számú épület egyik szárnytermében a teljesen kész lövegcsövek méretei, mérészeti készülékek által a legpontosabban megvizsgálatnak.

A 19, 20, 23, 24, 27, 28 és 31-el jelzett gyárakban a műgépek és gyártó-készületek működésben tartására 16—24 lóerejű és 3—5 atmosphaerai nyomás alatt dolgozó gőzgépek vannak elhelyezve, melyek közt a 19-ik számú aprófegyvergyárban alkalmazott, Fletcher bécsi gépész által konstruált 16 lóerejű gőzgép, ritka eredetisége miatt figyelmet érdemel.

Az arzenál kerületén kívül a következő épületek és helyiségek vannak:

Az a-val jelzett lőházban a puská- és piz-

tolycsövek, — mielőtt a gyártási kimunkálás szabatosabb phasisaiba jutnának, dupla töltéssel ellenálló erejükre megpróbáltatnak.

Egyszerű készülék által e vizsgálatnál egyszerre 200 cső süttethetik el.

A b-vel jelzett épületben, az arzenál számára szükséges légszesz gyártatik, — ostrai kőszénből.

A c-vel jelzett épületben oly öntések, melyekhez kizárólag horgany alkalmaztatik, vitetnek végbe, miután az arzenál belterületén a horgany-

öntésnél képződő ártalmas gőzöket terjeszteni nem akarják.

A faiskola (d), melyhez egy kis virágos kert is van csatolva, az arzenál belterén szétszórt faültetvények (e, x,) sarjait növeli.

A lőházban (é) a teljesen elkészített kézi lőfegyverek célzómbjei szabályoztatnak lövések által; hol az y-al jelzett mellvédek a háttérbeni járókelők golyok előli biztosítására vannak alkalmazva.

(Z) egy közönséges lovarda („Reitschule.“)

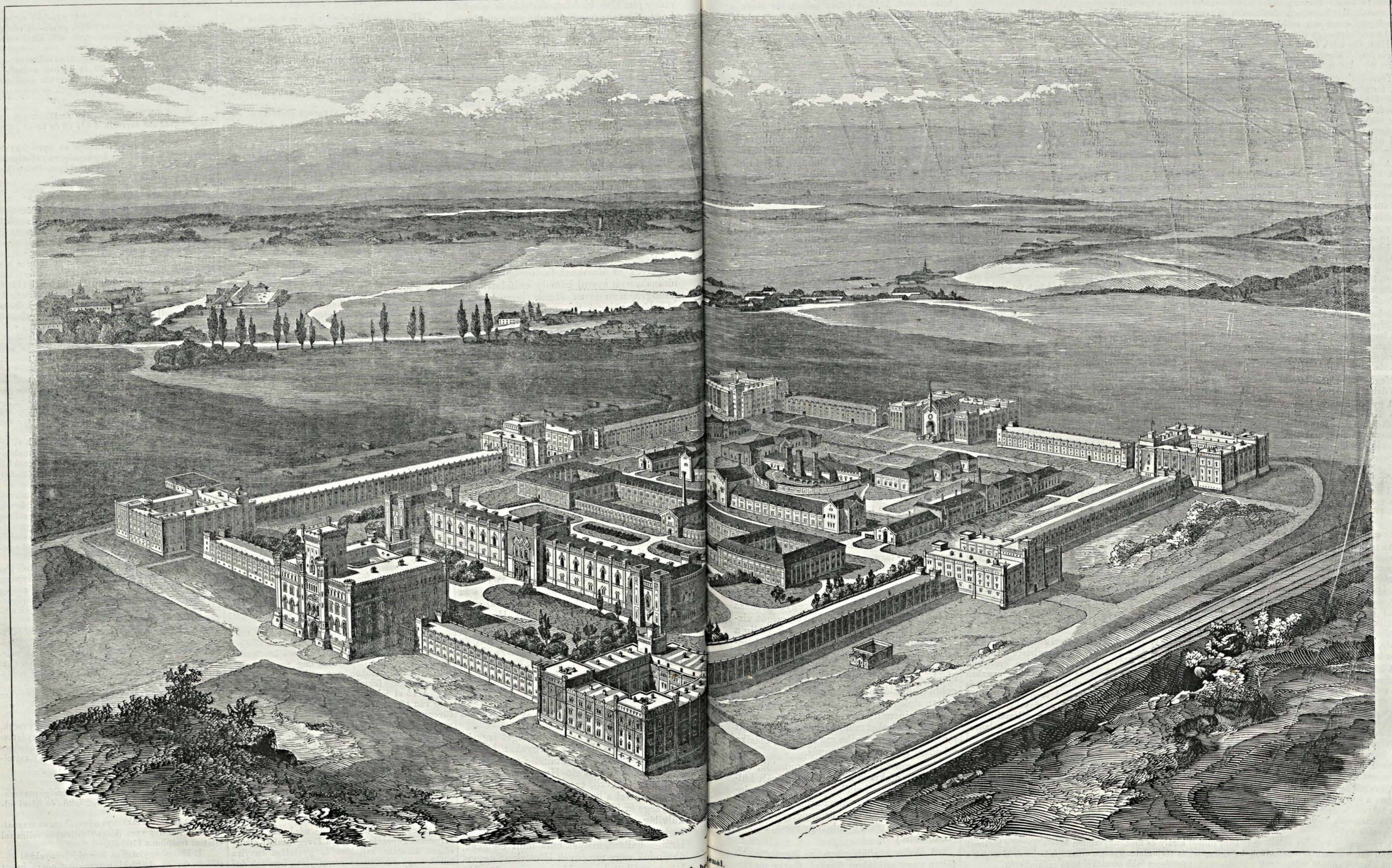
(V) a déli vaspályának egy az arzenálig vezetett ágazata, az onnan elszállítandó málhák kényelmesebb berakhatására. *Döntő István.*

Hajós mezőváros.

(Pestmegyében.)

Pest, Pilis és Solt t. e. vármegyék legalsóbb — Duna melletti csucsát képező *Sárközben*, szép rónaságon fekszik *Hajós mezőváros*.

Maig fennmaradt hiedelem, miszerint e helyen egykor hajók jártak, az ugynevezett „édes tenger“ borította térségen, adott okot, hogy „*Hajós*“ nevet kapjon; valószínűbb azonban, hogy az egykor erre folyt Duna-ágtól (mely a nagy Dunával képezte a régiek által ismert „*insula Sárközt*“) — melynek partjait az ujvárosi és az urodalmi major telkein végig húzó, folyamparthoz hasonló magaslat jelölhető — kapta nevét, — mely Dunaág szintugy mint a nagy Duna hajókázható volt. Ezen elmosódott Dunaág helyén most széles

ÁRJEGYZÉKE

legujabb magyar könyveknek,

HECKENAST GUSZTÁV

kiadó-hivatalában Pesten.

egyetem-utca 4-ik szám alatt megjelentek, és minden könyvkereskedésben kaphatók:

Gróf Széchenyi István politikai iskolája, saját műveiből
összeállítva. I. kötet. N.-8-rét (384 lap). Ára füzve 2 ft. 50 kr.

Tompa Mihály versei. Hatodik kötet. Vegyes tartalommal. 16-r. (215 l.)
Ára füzve 1 ft. 20 kr.

Litkay, Margit. Nyolczadrt (219 lap). Borítékba füzve ára 1 ft. 50 kr.

Jókai M. Szélsend alatt. Elbeszélések. Két kötet. 8-r. (210, 164 lap.)
Borítékba füzve 2 ft.

Dalmady Győző. Szerelem. Költemények. 16-rét. (240 lap.) Borit-
ékba füzve 1 ft. 60 kr.
Diszkötésben 2 ft.

Remek-írók. Gyémánt-kiadás.
VIII. Kölesy Ferenc versei. — A szerző arcképével.
IX.—X. Zrínyi Miklós, Szigeti veszedelme. — A költő arcképével.
Ára egy-egy kötetnek 70 kr.

Jósika Julia. Pályavezető. Jó tanácsok világba lépő fiatal leányok
számára. Kis nyolczadrt. (432 lap.) Bo-
ritékba füzve 2 ft.
Diszkötésben 2 ft. 80 kr.

A magyar ember könyvtára, Pákh Albert, a Vasárnapi Ujság szer-
kesztője felügyelete alatt. II. kötet.
Előfizetési ár 4 kötetre 2 ft., postán bérmentesen küldve 2 ft. 50 kr.

Nemzeti színház. Kiadja Toldy István. Ára egy-egy kötetnek 80 kr.
I. kötet: **Beldi Pál.** A gróf Teleki-féle alapítványból száz arany pályadíjjal
jutalmazott eredeti szomorújáték 5 felvonásban. Irta **Szigligeti Ede.**
8-rét. (179 lap.)
II. kötet: **A jó barátok.** Színmű 4 felvonásban. Irta **Sardou Viktor.** Fordította
Szerdahelyi Kálmán. 8-rét. (171 lap.)
III. kötet: **Fenn az ernyő, ninesen kas.** A gróf Teleki-féle alapítványból száz
arannyal díjazott eredeti vígjáték. 8-rét. (155 lap.)

Jósika Miklós. A két mostoha. Történelmi regény. Két kötet. Kis
8-rét (234, 253 lap.) füzve 2 ft.

Jókai Mór. Felfordult világ. Két rész egy kötetben. Kis 8-rét.
(180, 116 lap.) füzve 1 ft. 50 kr.

Jósika Julia. Való és költött. Novellák és vázlatok gyűjteménye.
Három kötet. K.-8-r. (230, 222, 207 l.)
füzve 3 ft.

Katona József. Bánk bán. (Remekírók VII.) Dráma öt szakaszban.
Gyémántkiadás. 242 lap. A szerző arcz-
képével. Füzve 70 kr. Diszkötésben 1 ft.

Tompa M. Regék és népregék. Külön kiadás. — Diszkötésben
3 ft. 50 kr.

Szász K. A vers-szaválás elméleti és gyakorlati kézikönyve.
8-rét. (316 lap.) füzve 1 ft.

Jósika Miklós munkái, új folyam. 52 kötet. Egy-egy kötet
80 kr.
1—4. **Jó a tatar.** Regény. Négy kötetben. (192, 170, 193, 184 lap, 8-rét)
füzve 3 ft. 20 kr.
5—6. **Pygmalion, vagy egy magyar család Párisban.** Két kötet. (232,
208 lap 8-rét) füzve 1 ft. 60 kr.
7—10. **Régibb, és újabb novellák.** Négy kötet. (231, 243, 242, 247 lap, 8-rét)
füzve 3 ft. 20 kr.
11—13. **A tudós leánya.** Három kötet. (I. 279, 248, 250 l., 8-rét) füzve 2 ft. 40 kr.
14—16. **A gordius csomó.** Regény. Három kötetben (224, 220, 196 lap)
füzve 2 ft. 40 kr.
17—19. **Regényes képletek.** Három kötet. (223, 240, 212) füzve 2 ft. 40 kr.
20—22. **A rejtett seb.** Regény. 3 kötet. (207, 191, 220 l., 8-r.) füzve 2 ft. 40 kr.
23. **Egy kétemeletes ház Pesten.** Novella egy kötetben. Nyolczadrt.
(195 lap) füzve 80 kr.
24—26. **A szeptemberi boszorkányok.** Regény. Három kötet. 8-rét (213, 208, 184 l.)
füzve 2 ft. 40 kr.
27—29. **A zöld vadász.** Regény 3 kötetben. Nyolczadrt. (255, 284, 276.) Ára
füzve 2 ft. 40 kr.
30—32. **A nagyszabasi királybíró.** Regény. Három kötet. (151, 186, 172 lap)
8-rét. Füzve 2 ft. 40 kr.
33—38. **A hat Uderszky leány.** Regény. Hat kötet. (1210 lap.) Nyolczadrt.
Füzve 4 ft. 80 kr.

Figyelmeztetés a t. cz. vidéki közönség számára, különösen oly helyekre nézve, a hol könyvkereskedés nincsen. — Megrendelések a fennhirdetett könyvekre egyenesen a fennevezett kiadó-hivatalhoz intézendők, a mely a szétküldést pontosan posta-uton eszközölné, és pedig azon esethen, ha a megrendelt könyvek összege legalább 2 főt tesz, bérmentesen. Az illető összeg vagy előre beküldendő a kiadó-hivatalhoz, vagy a könyvek átvételkor a posta-hivatalnak kifizetendő.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatala.

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatja Landerer és Heckenast, egyetem-utca 4. szám alatt Pesten, 1863.

Irodalmi kincstár. Gyémánt-kiadás.

V.—VI. **Külfrádi Iant.** Magyar költők műfordításai külföldi remekírókból.
VII. **Emlékkönyv.** A legjelesebb magyar költők szemzensedett mondatai.
VIII. **Epigrammák.**
Ára egy füzetnek füzve 70 krajczár. Diszkötésben 1 ft.

Első Napoleon császár élete. A leghitelesebb kutatók után. Czím-
képes harmadik kiadás. Kis 8-rét.
(504 lap) füzve 2 ft.
Diszkötésben 3 ft.

**Asbóth Lajos emlékiratai az 1848-ki és 1849-ki magyarországi
hadjárathoz.** Második kiadás. Két kötet.
8-rét. (I. 288, II. 160 lap.) Borítékba füzve ára 8 ft.

Jósika Miklós. Második Rákóczi Ferencz. Nyolcz kötet.
(kis 8-rét) 4 ft.

Lauka Gusztáv. Szellemi szikrák. Nevezetesebb emberek kü-
szései és élezes mondatai. 8-rét. (XVIII. 804 lap.) Borítékba füzve ára 2 ft.

Horváth Mihály. A magyarok története rövid előadásban.
Harmadik javított
kiadás. 8-rét. (586 lap.) Ára füzve 2 ft. 50 kr.
Vászonba kötve 4 ft.

**Hegedüs Lajos. Az általános német kereskedelmi
törvény.** Fordította s a közönséges német váltó-rendszabály s a magyar keres-
kedelmi törvényekkel kapcsolatban legelsőbb engedélylyel közreboesztotta. Nagy-
8-rét. 212 lap. Füzve 1 ft. 40 kr.

Konek Sándor. Dr. Egyház-jogtan kézi-könyve.
Különös tekintettel a magyar szent korona tartományaira. Nagy nyolczadrt
710 lap. Füzve 4 ft. 50 kr.

Ökröss Bálint. Általános törvénykezési eljárás
peres és perenküli ügyekben, a legújabb törvényhozás szerint. Felvilágosító jegy-
zetekkel és kimerítő irománypéldákkal, bírák, ügyvédek s a közélet használatára.
1863. Füzve 5 ft.

Ökröss Bálint. Magyar polgári magánjog az 1848-ik évi
törvényhozás és az országbírói tanácsokmány módosításai nyomán, átdolgozott és
bővített második kiadás. Füzve 5 ft.

Mikes Kelemen törökországi levelei. A szerző saját kéz-
íratából életrajzi ér-
tekezéssel közli **Toldy Ferencz.** Két kötet. (I. 224, II. 246 lap, 8-rét) füzve
1 ft. 50 kr. Velinpapíron diszkötésben 3 ft.

Kautz Gyula, jogtudor. Politika vagy országásztan,
tekintettel a két művelt világréz államintézményeire és törvényhozására rend-
szeres kézikönyvül. Nagy-8-rét. Két kötet, füzve 4 ft.

Kautz Gyula. Nemzetgazdaság- és pénzügytan.
Rendszeres tan- és kézikönyvül. Füzve két kötet 4 ft.

Ismerettár. Nélkülözhetlen segédkönyv, mely a történelem, természet s egyéb
tudományok és művészet köréből lehetőleg minél több érdekes tár-
gyat és egyéniséget betűsorozatos rendben megismertet 1—IX. kötet. (A—Szárd
nyelv.) Ára egy kötetnek 1 ft.
Az egész munka tíz kötetben teljesen meg fog jelenni.

Okrucky Justinian. Magyar-olasz nyelvtan. Oktatás az
olasz nyelvet tanító segítségével, vagy anélkül is megtanulni. Tartalmazza: az
olasz nyelv szabályait, a szükséges szavakat, beszédmodokat, párbeszédeket, for-
ditási és olvasási gyakorlatokat, valamint egy, a legszükségesebb szavakból össze-
állított szótárt betűrendben. 8-rét. (200 lap.) Ára füzve 1 ft.

Ollendorff H. G. eredeti angol nyelvtani új tanrende,
melyet követve, néhány hónap alatt lehet olvasni, írni és beszélni tanulni.
A magyar tanulók használatára átdolgozta **Egan James,** r. tanár a pesti kir.
egyetem, városi főreál és kereskedelmi akademiánál stb. Nyolczadrt (384 lap)
füzve 1 ft. 50 kr.

Schwiedland Frigyes. Francia nyelvtan. (364 lap, 8-rét)
füzve 1 ft. 50 kr.

Előfizetési feltételek 1863-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. Fél évre 5 ft. — Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Régi magyarok régi arcképei.

VIII. Báro Révay Laszlo. — (1600—1667.)

Révay Laszlo, — ki családjában e néven III-dik, — és kinek itt egykoru rajz után arcképét épen 45 éves korában mutatjuk be, az ősrégi s történelmünkben eléggé ismeretes Révayak ivadéka, s korában — habár nem emelkedett is a legmagasabb polczokra, — hazánknak egyik igen jeles férfja volt. Született Liptó vármegyében Madocsányban 1600. febr. 7-én, — mint fennmaradt naplójában atyja és maga is följegyzé. Atyja R. Márton Turóc vármegyének hosszú ideig alispánja, anyja Eszterházy Zsófia volt. Már hat éves korában a szentpéterei iskolába kezdett járni, négy évvel utóbb a turóc-sz.-mártoni iskolába adták szülői; 1614-ben Kőrmöczre adott, a következő évben novemb. 25-kén két öcsésével együtt a bártfai iskola tanulója lett, és ott tanult 1618. évi július 23-ig, a midőn szülői haza vívén őt, saját szavai szerint „a tanulást elhagyatták vele.“ Kiképzését tehát egyedül hazai tanodáknak köszöné, a mi annál kedvezőbb véleményre jogosít akkori iskoláink állapota felől, mert Laszlo képzettségére nézve korában külföldön iskolázott főuraink mellett is bátran megállhatott.

Azonban tagadni nem lehet, hogy erre nézve kitünő befolyással volt azon gyakorlati életiskola is, melybe anyai nagybátyja Eszterházy Miklós, akkor még zolyommegyei főispán és főudvarmester oldalánál jutott. Gondos szülői a serdülő ifjút 1619. év kora tavaszán nevezett nagybátyjához vevék Zolyomba apródl, vagy mint akkor mondani szokták: „inasságra“; azonban a szives rokon többre méltatta unoka-öcsését, s mintegy titkárságra emelte. Még ezen évben nyíltak meg Bethlen Gáborral a nagykarolyi béke-alkudozások, hová királyi biztosul Eszterházy Miklós volt kiküldve; és a nagy ember oda Révay Laszlot is magával vevé. Eszterházy R. Károlyból Munkácsra, onnan haza Lánzsérra ment, Révay azonban tőle Pozsonyban elmaradt, mivel édes anyja épen ez időben betegeskedett, és meg is halt. Azonközben

Bethlennel a háboru ismét kiújult, melynél fogva Révay — mint maga írja — nem mehetett ura után Lánzsérra, hanem kényszerítettett Illésházy Gáspárral menni a besztercebányai gyűlésre.

„Ott értvén, — ezek saját szavai — hogy Bethlen szolgáljává akar tenni, egybíránt el nem kerülhettem, hanem portai utat kellett előmbenvennem. Mivel szintén akkor Dóczy István uram Rimay Jánosossal az hat confederatus ország követeivel együtt afféle expedialtattak, ez alkalmossággal Dóczyi uram mellé adván magamat, elmentem.“

(Bars vm.) volt, honnan Dóczy őt haza küldötte, és másnap, 26-án haza is ért Trebosztóra. (Turócvm.) Még ugyanez évben ismét visszatért nagybátyjához, Eszterházyhoz, Kis-Mártonba, és annak oldalánál maradt ezután egy folytában nyolcz évig. Eszterházy Miklós 1622-ben országbíróvá és 14 nappal utóbb érsekújvári és a hegyaljai végházak főkapitányává neveztetett ki, 1625-ben pedig nádorrá választatott, R. Laszlonak tehát a nagy ember oldala mellett bő alkalmá volt magát nemcsak az országos ügyek kezelése iránt tájékozni, és e tekintetben magát alaposan kiképezhetni, de mint országos főkapitány mellett a hadi tere is tapasztalatokat gyűjteni, és ügyességét s vitézségét kimutatni. Az 1623. év őszén, (nov. 9.) midőn a boszniai török had egyrésze zsákmánnyal és foglyokkal terhelten Hodolin által huzódott hazafelé, az érsekújvári hadsereg Nyárhidnál a mintegy kétezer-nyolc száz fős csapatot megtámadta és megverte. 2015 rabot megszabadított, 800 lovat elfogott, szóval, 50,000 fnál többet ért a győzelmi nyereség. E csatában nagy része volt Révay Laszlonak is. De résztvett nov. 30-án azon csatában is, melyben Csuznál Turénál az egri, kanizsai és boszniai török hadat a mieink győzelmesen megverték, és ismét tetemes zsákmányt ejtettek.

1626-ban mint királyi biztost küldötte őt a nádor a morvai szorosok őrszésére. Erre vonatkozólag maga R. Laszlo ezt írta naplójegyzetei közé:

„1626. Értvén ő ngsa, (t. i. Eszterházy, a nádor) hogy Bethlen segítségére ügyezik kijöni Slezsiából Mansfeld, küldött engem az jablonkai helyeknek bevágására és őrszésére. Ott lévén, érkezik szecziai király követe, 18. Augusti, Henricus Dreyling nevű, a ki bizván ösmeretsé-

BÁRO RÉVAY LASZLO.

A 20 éves ifju, ki tán szivesebben ment Bethlen részén is a keleti utra, mint a hogy később naplójába jegyezte, 1620 aug. 28-án indult konstantinápolyi útjára és nov. 14-én érkezett oda; és onnan nem csekély tapasztalatokkal indult 1621 maj. 20-án Erdélyen keresztül haza. Jul. 25-én már Zsarnóczán gemhez, (és mivel portán együtt volt velem) bátoroság jött a passusra, mondván magát brandeburgi herczeg követének, engem pedig Bethlen szolgálójának vélt. Szép szót nyujtván azért neki, mentem vele együtt Zsolnai hidig, ott aztán meg ragadtatám, magát szolgálójával vittem szomszéd-faluba és ott kaludába hagyván, két szolgálmmal magam mentem Zsolnára. Ott meghanyván por-